

TIBÍAMAN LIGÁRADAN PÁBLO JOUN CORÍNTONA

Abúsuraguni

1 Áu Páblo, ában láni Jesucristu apóstolu áu, láu lugúndan Búngiu, ában le loúnajabeí lun napúrichijani ugánu luáguti asálbaruni. Úara lúma Timotéo, le wadúje lueígiñe Jesucristu, nabúrujañoun gárada to jun, jugúra le tílanabeí ligílisi to ubúruguboun Corínto, lúma joun sun lánigu Búngiu ja loúbawagubaña Acáya. **2** Resíbi jumá abíniruni lúma darángilaü lúmagiñe Wáguchi Búngiu, lúma lúmagiñe Wabúreme Jesucristu.

Lasúfurirun Páblo

3 ¡Úati quei Búngiu, le Lúguchibei Wabúreme Jesucristu! Ligía Wáguchibei le gudémejabubeí woun, aráanseñu lína lun líchugun gurásu woun furúmieguarügü óra. **4** Rúti gurásu woun lídan sun wasúfurirun, lun gíñe gayára lan wafúnrendeirun lúmagiñe ída lúba lan gayára lan wíchugun gurásu joun ámu ja asúfurirubaña, lídan méme luwúyeri igáburi le líchugubeí woun. **5** Lugúndun ítara quei luweírin wasúfurirun luágú líri Crístu, ítara gíñe werésibirun ában oúnwenbun gurásu lúmagiñe. **6** Ligía lóbubei wasúfurirun, lun gagúraasun jumá, sálba jugúyame, resíbitiwa gurásu lúmagiñe Búngiu lun gíñe gayára lan jerésibirun gurásu wámagiñe, subúdi jumeíme Wasálbaragüile. Ítara lúba gayára lan jawánduni líbe asúfuriruni le wawándubei, láu gurásu. **7** Derégüdati waffínen juágu luágú jasígiramémeba lan derébuguñu lídan jaffínen, láu sun weíri lan jasúfurirun. Subúsiti woun luágú láu sun lan jasúfurirun luágú líri Crístu queísi wasúfurirun, jerésibiruba lan gíñe gurásu lúmagiñe Búngiu queísigubeirügü werésibiruni.

8 Nidújeñu, buséntiwa lun jasúbudirun luágú sarágu lénreengúnga le wasúfurirubei loúbawagu Ásia. Deréti oúchawagúni ligía, darí yebe lun méreediwa lan lun wawánduni láu wáni woúngua. Jarítaguatiwa yebe luágú woúweguba lán meja lubáragiñe wáfuridun níigiñe. **9** Sandíguaadiwa yebe woúngua queísi gürigia ja síadiwaña lun joúnwen. Wel, lasúseredunbei líra

lun wafúnrendeirun lídaangiñe lun weménigidun luágú Búngiu le gabáfubei lun lásaaragüduniña jiláaña, máma lun wawoúgu lan weménigida. ¹⁰Séfu lumútiwa Búngiu dán buri meja ligía le yaráfa wabéi lun woúnwen, áni leséfuramémeñadiwa lídaangiñe lénreengúnga le gádaanbaliwa guetó, áni rúwamaali weménigi luágú, luágú leséfuramémebadiwa lan, ¹¹ánjawa jíderagua láu jayúmuragun lun Búngiu wawágu. Áni ánjaña ayúmuragua sarágu gürígia wawágu lun Búngiu, sarágubaña íchugutiña eteíngiruni lun Búngiu luágú fuleísei lániwa láu leséfuruníwa.

**Ca lan uágú lasáansiraguei Páblo larítagun
luágú luweíyasun ubúrugun Corínto**

¹²Níjein ában cátei agúndaaragüdütítwa. laríñagun warítagun woun luágú gagáburi wamá ában igáburi jarúmati, furáangu, ya uboúagu, jagánaguatima. Íderagua láadiwa Búngiu láu lareíni lun buídu lan wagáburidun ítara, madúgüntiwa ni cátei láu lichú wáu guánarügü. ¹³Lidan le wabúrijanbei jun tídan wagáradan, úati ni cáta arámudaguati níi le jásiñerun alíija o gunfaráanda. ¹⁴Guetó subídiraüjadün luágú gayára lan jagúndaaragun wáu quei jumáesturungu, chüllü lámuga wéyu lun gayáraabeí lan jasándiragun júngua buídu buídu láu ugúndani wawágu, ítara quei wagía juágú lídaanme wéyu le lagíribudagüle Jesucristu uboúagun.

¹⁵Queísi méja afíñe nubeí luágú gúnda jumá wáu queísi láni Crístu apóstolugu jun, jarítaguatina yebe meja nídin aríjaün furúmiñe, lun nagúndaaragüdünün láu bisída nánün bián weíyasu— ¹⁶jarítagutiná yebe nachúlaagun aríjaün lídan nuweíyasun Macedónioun, dan jamúga le nagíribudun Macedóniagiñe, ábaya jamúga nachúlaagun aríjaün. Ítara líña jamúga gayára lan jíderagunina lun nasígiruni nuweíyasun Judéoun. ¹⁷Madúgün numúti. ¿Jálügüdaguñasan júngua ca lan ueígiñe madúgrün nubálin? ¿Masáminarun numúti funásan quei lubúdubu dan lé meja naríñagubei jun luágú nadúgübei lan cátei le? ¿Jarítaguatün luágú ítara níña lan queísi lirajüñü uboú ja aríñagubaña ában cátei áni magúñfuliruntiña láu jerérun? ¹⁸Geféenti Búngiu luágú maríñagun wamá ában cátei jun magúñfulirunga wagía láu. ¹⁹Sun wagía—Silváno, Timotéo, áu—apúrichijatiwa jun luágú Jesucristu, le Liraú Búngiu. Áni mítaraanti Crístu quei gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúñfuliruntiña láu jerérun, Crístu, súnwandan ladügüni le laríñagubei. ²⁰Gúnfuli lumúti Crístu sun lidáradun Búngiu jáma lánigu, woun. Ligía lébubei dan lan le lásurun wadímurejan líma Búngiu luágú luweírigun, ayúmuragua wagía lun, ába waríñagun “ítaralá” lun warúfuduni wañínerun luágú ladügüwaba lan lídan líri Jesucristu. ²¹Búngiu adúgübei lun derégüdagu wamá, wagía júma, lídan waffínen luágú Jesucristu, ligía anúadajabaliwa lun wesériwidun lun. ²²Rúalaali Sífiri Sándu wádoun lun larúfuduni luágú lánigu wamá. Sífiri

Sándu le wádaanbei, ligía queísibei lasúbudiraja le lúnbei werésibiruni queísi lánigu Búngiu. Queísi ítara líña lubeí, ¿gayáraati funásan ítara wamá queísi gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúncfuliruntiña láu? Siñáti.

²³Mídingidina Corínto aríjaün luágú nuweýasun ñájoun Macedóniou queí yebe narítaguni lugúndunrügü mabúseerun nan nírudaguagüdünün láu ában ébechuni, geféenti Búngiu luágú líra. Ánjein máma lubeí líña, aráansonsetina lun noúnabun láu nibágari guánarügi. ²⁴Máma jamúgatia wabúseeruña waríñagun jun. “Nijánba jafíñera”, derégüdaguaadün lídan jafíñen, busénrügütika wíderagunün lúntima lagánwoundun jagúndaarun.

2 ¹Ligía mídinya nubeí bisídaün lun nírudaguagüdünün. ²Lugúndun ¿ída lubásan gayára lan jamúga nagúndaarun lárigiñe níchuguni íruni joun gürígia ja agúndaaraguagüdübalina? Siñáti jamúga. ³Ligía nabúrújanbei jun ítara, lun gayára lan jaráanseruni cátei le mégeibeí jídaangua lubáragiñe nachülürün júmoun, dánme lámuga nachülürün, mibíjin námuga íruni júmagiñe, jugúya le lúnbei nibíjin ugúndani júmagiñe. Subúdi numúti luágú láu lan jamúga nasándirun ugúndani, jasándiruña lan jamúga gíñe ugúndani. ⁴Dán meja le nabúrújanbarun gárada tugúya jun, weíriti meja nidíjeri juágu darí lun nayájun lídan le nabúrújabarun. Máma meja lun nírudaguagüdünün nabúrújoun jun ítara, nabúrújanun lun jasúbudiruni luweírin nínsiñejabu jun.

Ferúdun lun lé meja afígounjabei

⁵Le rújalibeí íruni láu luríban leménerun, máma rügúñein nun líchiga íruni, rúlumuti gíñe jun lídan ában luwúyeri. Naríñagunbei “lídan ában luwúyeri” lun maweírin lan naweíridaguagüduni jun. ⁶Abeíchuni lé meja jaríñagubei lídan jadámurin lun líchugúniwa luágú gürígia ligía, buíduriúgaali. ⁷Guetó, lúnti ferúduna jumáni, ru jugúyame gurásu lun lueí ladúgún sarágu íruni wuríbatí lun. ⁸Ligía nayúmuragunbei jun lúnya jarúfuduni jínsiñejabu lun. ⁹Abúrúyatina jun luágú cátei le lun gíñe nasúbudiruni ánjein aráanse jubeí lun jadúgumi le nubeíbei jun. ¹⁰Guetóti, le únti ferúduna jumá furúmieguarügü cátei, ferúduna nubeí gíñe, ánjein gíñe njiein lubeí cátei le lúnti ferúduna náni gürígia ligía luágú, ferúduna numúti ligíbugiñe Crístu, jueígiñe. ¹¹Lídan ában cátei líbe líra, mabúseerúntiwa wíchugun lígaaru lun Máfia lun lantúgün ában gürígia le máma láni lárigoún lídoun lubáfu, subúdiwati lumáñaan Máfia buídu buídu.

Madárangilan lan larítagun Pábilo ubúrugu Tróas

¹²Dán meja le nachülürünbei ubúrugu Tróas lun napúrichijani ugánu luáguti Crístu, ába nibíjin ában oúnwenbun cháansi ñi lun nuwádigimardun luágú Wabúreme. ¹³Madárangilaanti narítagun lugúndun madári náni wadúje Títo Tróas lun nagáambun líma juágu. Ligía nayoúragunbei joun wadújeňu ja Tróasbaña, ába nídin loúbawagun Macedónia lun nadúnragun líma Títo ñi.

Gáñeitiwa láu lubáfu Crístu

¹⁴Buítí lasálirun sun cátei. Teínqui wamúti Búngiu le anúgibiliwa lídoun sun fulásu, amáchareina wagía lábugiñe lagúmadijan Wábuti Jesucristu, le súnwandanbei lagáneiragüdüniwa lídan sun lénreengúnga. Yúsú lumútiwa Búngiu lídan sun fulásu lun wasúbudiragüdüni ugánu luáguti Crístu, queísi lirímichúniwa líjeme cupáli. ¹⁵Lugúndun ítara wáña quei cupáli le lágudajabei Crístu lun Búngiu, níúdintiwa láu ugánu luáguti Crístu, le quefbeí líjeme cupáli, joun ja lúnbaña jerésibiruni ugánu ligía lun jasálbarun, jáma gíñe ja lúnbaña merésibirun jamáni ugánu ligía lun jeféridirun. ¹⁶Joun ja merésibirunbalin ugánu ligía, ítara lína quei ában íjemeni le gáfarajati, ánjein joun ja erésibirubalin, ítara lína quei ában árani le areídaguagüdüti. ¿Cáti gabáfubei lun lasúbudiragüdüni ugánu luáguti Crístu? ¹⁷Wagía le loúnajabei Crístu, gabáfutiwa, ladúga mítaran wamá queísi arúfudajatiña yéetiña jagánagua, ja asáansiragubalin linártin Búngiu quei jabúseerun lun jaríjin cába lan jagáneira lídaangiñe. Lubáragiñe líra, apúrichija wamúti Lerérunt Búngiu quei lubeí, ligíbugiñe Búngiu, wagía queísi loúnajan Búngiu ja lídaanbaña ában líma Crístu.

Ugánu luáguti iséri darádu

3 ¹Dan le waríñaguni cátei le, ¿genége lumúti jun luágua wagúmeseruñaya lan adímureja buídu wawoúgu? ¿Odi gásu funági warúfudun gárada jámagiñetu ámu mútu jun to adímurejatu luágua lubuídu wagáburi lun gayára lan jerésibiruníwa, o wamúriajan lan gárada júmagiñetu joun ámu mútu, quei jadúga jíbiri mútu? ²Uá, lugúndun jugúya afíñetiña, ítara jíña queísi ában gárada to adímurejatu luágua lubuídu wawádigimardun jagánagua, ítara jíña quei ában gárada to büríwañutu tídan wanígi, to gayáraaboun jalíijanun sun gürígia, asúbudiragüdei cátawa lan. ³Ítara jíña queísi ában gárada to labürüjan Crístu guánarügü, to wedéregeruboun, ában gárada jugúya to abúrijoúboun láu láni Búngiu le wínwanbei Espíritu, máma láu tinta, áni tídan janígi ladúgei Espíritu ligía wadágimanu, máma luágua díbü.

⁴Gayáraati waríñagun luágua buídu lan wesériwidun lun Crístu ladúga wadúgumi jeménigíñu luágua Búngiu lun líchuguni ubáfu woun lídaangiñe Jesucristu. ⁵Mabáfutiwa lun ni cáta láu wáni woúngua, sun le wayáraabei adúga, lúmagiñe Búngiu liábin. ⁶Rújali ubáfu woun lun wesériwidun lun láu wasúbudiragüdüni iséri lidáradun jáma gürígia lun jasálbarun. Iséri darádu ligía, mítaraanti quei lé meja binádu, lé meja lánina lúrudu bürúwati le lúnbei lagúñfulirúniwa láu, lánina ában ibágari le erésibirúti lúmagiñe Sífiri Sándu. Lúrudu ligía, le lilúrudun Moisés, arúfudarügü lumúti wafígoun ligíbugiñe Búngiu, figoú ligía, oúweni lafáyeijabei. Ánjeinti Sífiri Sándu, rúti ibágari joun sun ja ánjabaña lun.

⁷Lilúrudun Moisés le, abúrijoúati luágua díbü. Dan le lerésibirubalin lúrudu ligía lúmagiñe Búngiu lun líchuguni joun Israelítagu, níñein

ában oúnwenbun larúgounga lúmagíneti Búngiu ligíbuagu darí lun siñá lán meja jaríaguni gürígia jagía ligíbu Moisés, lugúndun weíriti lámiridun ligíbu. Láu sun líra, ába éñegucheina lan larúgounga ligía murúsun murúsun. Ánjein láu lubeí sarágu uweíriguni liábin lúrudu ligía le asíadijabei gürígia lun oúweni, ⁸ ¡weíritimaati luweírigun ugánu le lantígübei Sífiri Sándu woun luágu Wasálbaragüle! ⁹ Ánjein weíri lubeí luweírigun meja lúrudu le esériwidubei lun larúfuduni wadúnrun ligíbugiñe Búngiu woun, ¡weíritimaati luweírigun ugánu luágu Wasálbaragüle le adíigübalíwa richágua ligíbugiñe Búngiu! ¹⁰ Ni cáta luweírigun lilúrudun Moisés ligíbugiñe luweírigun Wasálbaragüle. ¹¹ Ánjeinti weírigu lubeí meja darádu le lúnbei ladúrarun murúsunrügü dan, weíritimaati luweírigun darádu le lúnbei ladúrarun lun sun dan.

¹² Ladúga níjein lan eménigini le wawágu, luágu siñá lan leféridiruni ugánu luáguti Crístu luweírigun, wapúrichijánbei furáangu.

¹³ Madígüntiwa queí meja Moisés, adáuragua láu ligíbu táo ában bélù lun maríjin jamáni Israelítagu léñeguchun larúgounga ligía le siñábei ladúrarun, marámudaguntiwa láu ugánu lánina wasálbarun ni murúsun.

¹⁴ Derétu janígi Israelítagu jagía lun laníchigu lilúrudun Moisés joun, queísigubeirügü jamúga nûrein lan bélù darúgu láu jasáminan. Íbini guetó, dan le jalíijan tídaangiñe líburu to lilúrudun Moisés, bélù méme tugúya to luáguboun jasáminan, mígirun tumútiña lun gunfaráanda jamáni laníchigu binádu lidáradun Búngiu joun, siñáti jasúbudiruni luágu gúnfuliwa lan sun laníchigu binádu darádu ligía lídan Crístu le Wasálbaragüle. ¹⁵ Chülú lúmoun dan le, dan le jalíijanun líburu buri to labúrjaboun Moisés, darúguatu ában bélù láu jachúgüi lueí gunfaráanda jamá. ¹⁶ Ánjeinti dan le lígiruni ában gürígia binádu ligáburi lun leíbugun lúma Crístu, ába tagídárún bélù tugúya lueí. ¹⁷ Wabúreme Crístu, ligía Espíritu le íchugubei ibágari. Láu Espíritu ligía (le méme Sífiri Sándu) wádan, sálbatiwa, máfaagunga wagía lun wagúncularun láu lilúrudun Moisés. ¹⁸ Ligía sun lubeí wagía afíñetiña luágu Crístu, gidáwaaru bélù lueí wasáminan, subúdi wamúti Crístu furáangu, láu sun luweírigun. Ítara wáña queí ában isúbusein to arúfudubalin luweírigun Wabúreme Crístu, áni láu wasígirun íchigei warítagun luágun, sáansiguagüda lumútiwa láni Espíritu murúsun murúsun lun ítara wamá queí ligía.

4 ¹ Máburujalá lubeíti warúna, lugúndun rúlaali Búngiu wadágimanu le lábun waríaján, láu lareíni. ² Mayúsuruntiwa ibíbuni lun wafíñeragüduniña gürígia luágu Crístu, rúwamuti wanágan luágun cátei le adíigübei arámudaguarügü, le nibúsigarídünabe. Masáansiragun wameí Lerérung Búngiu, inárüni rügúñein waríñaga. Ítara lína jasúbudiruni sun gürígia cátawa lan ligíbugiñe Búngiu. ³ Ánjein mafúraangun lubeí werérun luáguti Wasálbaragüle, joún rügúñein ja lúnbaña jeféridirun mafúraangun lan. ⁴ Queí mafíñen jabeí luágu werérun, darúlaali Máfia,

le lubúngiutebei uboú le, jarjín lun siñá lan larúgoungadagüduni ugánu luáguti Crístu le weírigubei, le liyáwabei Búngiu wínwanti, jasáminan. ⁵Dan le wapúrichijanbei, máma wawoúgua wapúrichija, luágu Jesucristu wapúrichija, quefsi Wabúreme, waríñagati wawoúgua luágu esériwidutiñarügi lan wagía jun, luágu wínsiñejabu lun Jesúsu. ⁶Lugúndun Búngiu, le méme íchugubalin lámpu siélu lun lagídarúniwa lubúriga, ligía gíne adúnraaguagüdúbalin lilámpun tídan wanígi, lun gayáraabei lan wasúbudiruni luweírigun Búngiu le waríjibeí lídan Jesucristu.

Abágariduni láu eménigi luágu Búngiu

⁷Larúgounga le wibíjubei luágu luweírigun Búngiu le lídaanbei Crístu, ítara lína quei ában irísini woun. Barú wamuti irísini ligía lídan fugiábu wágubu, le ítarabei quei ában soúdieru, lun larijíniwa luágu lúmagiñe lan Búngiu liábin oúnwenbun ubáfu le wawágubei, máma wámagiñe. ⁸Ítara, láu sun súfuri wamá sun luwúyeri lénreengúnga, súnwandan larúfudun Búngiu ában úma woun lun wáfuridun lídaangiñe furúmieguarügi léreengúnga. Níjein dan, weíriti wadíjeri luágu cába lan wadúiga, máburujaanti warúna, lugúndun íderagua lániwa Búngiu. ⁹Eíbaajoúatiwa, mígirun lumútiwa Búngiu joun wáganiñu. Gayáraati jájuchuruníwa, ígira jamáwa múarugu quei jiláaña, siñáti jagúmuchaguagüdüníwa. ¹⁰Le nílumuti woúdin, buséntiña wáganiñu jáfaraguníwa jilágubei queí jáfaruni láganiñu Jesúsu jilágubei. Lúnti ítara lúba lan lun gayáraabei lan larijíniwa lubáfu Crístu le wínwanbei wádaangiñe. ¹¹Wagía, sun awánja lan abágarida, yaráfañu wáña lun woúnwen furúmieguarügi wéyu lueígiñe Jesúsu, lun gayára lan larijíniwa libágari Jesúsu wádaangiñe. ¹²Ítara lína lubeíti, láu yaráfañu wamá lun oúweni lun wíchuguni ugánu jun luágu Wasálbaragüile, resíbi jumúti ibágari magúmuchaditi.

¹³Laríñajare Davíd tídan Lerérunt Búngiu. “Afíñetina, ligía nadímurejánbei”, ítara giñeti afíñetiwa luágu Búngiu láu méme ligáburi afíñeni le meja luágubei Davíd. Ligía wapúrichijánbei luágu. ¹⁴Lugúndun subúdi wamúti luágu Búngiu lan le ásaaragüdúbalin Jesúsu lídaangiñe oúweni, lásaaragüdúbalíwa lan gíne lúnya wabágaridun, úara lúma Jesúsu, ábame lanúgüniwa úara júma ligíbugiñoun. ¹⁵Luágu jáni fuleísei nasúfurirei sun cátei lun gayára lan jagíbedun ja ánjarubaña lun lareíni Búngiu joun, gíbe jamámuga gíñe íchugutiña eteíngiruni lun luágu lareíni. Ítara lúba iñurúañu lan líri Búngiu.

¹⁶Ligía máburujan lubeí warúna. Ouwedeina lína wágubu murúsun murúsun, wawáni, tedérebuguduña ságü wéyu. ¹⁷Ni cáta le wasúfurirubei lídan ibágari le, lídan le wasáminarun luágu oúnwenbun ugúndani le lúnbei wibíjini yágüta siélu dánme le ni wamá lúma Crístu lídan luweírigun. Maweírinti lidáani wasúfurirun woun ya uboúagu dan le wasáminarun luágu lúntabei lan dan magúmuchaditi wagúndan siélu. ¹⁸Marítaguntiwa sarágu luágu cátei lánina uboú le, ladúga murúsuraü

lan dan ladúrarun. Le uágubei wíchigei warítagun, luágu cátei lánina siélu, ladúga cátei ligía, lúnbei sun dan ladúrarun.

5 ¹Subúdi wamúti lubéiti luágu gayára lan woúnwen lubáragiñe lagíribudun Jesucristu uboúagun, gayáraati loúnwen wágubu quei teíguadun ában múna weíyaaru. Ánjein asúsereda, subúdi wamúti luágu aráanseeli lan Búngiu lun líchugun ában iséri úgubu woun lun wabágaridun láu, siélu, lun sun dan. Úgubume ligía, mámabei lánina uboú quei ában múna adügútu láu újabu, ábanbei úgubu lánina siélu. ²Buchá wawágu láu úgubu le wawágubei guetó, buséntiwa jamúga tadáurawagún wawáni láu iséri wágubu le lánina siélu. ³Láume iséri úgubu ligía wawágu, mítaranbádiwa quei uwáni to úati úgubu tátu. ⁴Sun awánja lan abágarida láu úgubu le wawágubei, darítiwa mégeiti luágu, sandígua wagía woúngua láu idíjeri. Máma jamúga wabúseeruña woúnwen lun weréderun quei uwáni úouga úgubu tátu, le wabúseerubei, lun lasáansiragun wágubu le gagúmuchadibe furése furése lídoun wágubu le magúmuchadibe, moúnwenga wagía. ⁵Búngiu aráanserubaliwa lun gabágari wamá le magúmuchaditi, áni rúlaali Sífiri Sándu woun queísi larúfudajan luágu ítara lúba lan.

⁶Gúndaatiwa lubéiti súnwandan, láu sun subúdi wamá luágu sun lan awánjagua lan uboúagu abágarida lídan wágubu, boúgudiñadiwa lan tueí wában yágüta siélu, máma lan límañadiwa Wabúreme. ⁷Ya uboúagu, siñáti waríjini Crístu, gayáraarügti wafíñerun luágu. ⁸Gúndaatiwa láu furúmieguarügü cátei le gádaanbaliwa, láu sun jamúga jímein wamáni lun wígoruni ibágari le ya uboúagu lun woúdin agánawa lúma Wabúreme Jesucristu siélu. ⁹Ligía wáfaagunbei lun wadúgüni lugúndan Wabúreme súnwandan, ya wagía yebe uboúagu, yágüta wagía yebe siélu. ¹⁰Lugúndun sun wagía, waráramuba ligíbugiñe Crístu lun werésibiruni cáda ában le lúnbei werésibiruni, segúñ buíti o wuríbati lé meja wadúgübei dán meja le uboúagugidiwa.

Ugánu lánina darángilaü

¹¹Ligía, quei subúdi wabálín lanúfudewa lueí lagúseragüdün Wabúreme, áfaaguatiwa lun wafíñeragüduniña sun gúrigia. Subúdi láali Búngiu cátawa lan, áni agúrabatina lun gíñe subúdi jumáni. ¹²Máma wadímurejañaya buídu wawoúgua, wíchuguña ában cháansi jun lun jasándiragun júngua gúndaañu wáu, lun gayára lan joúnabuniña arúfudajatiña jagánagua ja apántajabaña luágu lubuíduñu jarúfudagun joúngua boúgudi jabíti, áni tídan janígi mabuíduntiña. ¹³Ánjein weíri lubeí wesériwidun lun Búngiu darí lun warijín camá lúlúñein wáu, ladúga luweírin wínsiñejabu lun Búngiu lasúsereda. Ánjein genége lubálín luágu wesériwiduña lan lun Búngiu láu ában lidíli ichúgü, ladúga luweírin wínsiñejabu jun wadúgei. ¹⁴Mósu nesériwidun lun Crístu tátu sun nanígi lárígiñe larúfuduni luweírin línsiñejabu woun láu

loúnwen lídan wafúlasun súngubei. Queísigubeirügü jamúga jilá jamá sun gürígia úara lúma dán meja le loúnwenbei. ¹⁵ Jiláti Crístu jawágú súngubei, lun sun lan ja ánjabaña lun jerésibiruni ibágari lídaangiñe, mámaali lámuga joun guánarügü jabágardida, lun jabágardidun lun Crístu le oúwebeí jawágú, sará ligía lídaangiñe oúwéni. ¹⁶ Ligía manúgün wabeí ni ában quei janúgün lirajüñü uboú gürígia, según boúgudi jabítí. Luágú méja ában dan, barú wamuti meja Crístu quei janúgüni lirajüñü uboú, mítaranjaali guetó. ¹⁷ Le lubeíti lídaanbei ában lúma Crístu, ábanjali gürígia iséri, gumúja sun cátei le lánina binádu ligáburi, labágardiduña ában iséri ibágari lúma Crístu.

¹⁸ Adúga lumúti Búngiu sun cátei le. Gáganiguatiwa meja lúma ladúiga wafígoun, ába loúnajani Crístu lun lachibuni wafígoun, gayára lámuga gamádagua wamá luma. Rúlumuti wadágimanu ligía woun lun waráandaragüduniña sun gürígia lúma. ¹⁹ Le nariñagubei, láu loúnwen Crístu lídan wafúlasun, arúfudati Búngiu ában úma woun lun gayára lan lagídarúniwa wadúnrun luágú wafígoun ligíbugiñe, gayára lámuga gamádagua wamá lúma. Oúnaja lumútiwa lun waríñaguni le joun sun gürígia. ²⁰ Wayábiña lubeíti queísi wügíriña ja loúnajabaña Crístu, queísigubeirügü jamúga layúmuragun Búngiu guánarügü jun wádaangiñe. Ayúmuraguatiwa lubeíti jun lueígiñe loúbadina Crístu. aráandara jumá lúma Búngiu. ²¹ Madúgünti Crístu ni ában figoú, rúlumuti Búngiu sun lidúnrun wafígoun luágún Crístu lun láu lan lídan wamá ában lúma, lun wachúlürün abágardidei ibágari lánina ísuruni le labúseerubei Búngiu lun wabágardidun.

6 ¹ Wagía, queísi ñadágimeintiña úara lúma Búngiu, ayúmuraguatiwa jun lun jarúfuduni láu lubuídun jigáburi luágú máma lan luágú ni cáta jerésibirei lareíni Búngiu jun. ² Laríñajare Búngiu tídan Lerérunti.

Nagáambubéi bagúajan nun lídan nidáani lun fuleíseijabu nan joun gürígia,

níderagubadibu lídan nuwéyuri lun nasálbarun gürígia.

Chülújali lidáani Búngiu lun fuleíseijabu lan joun gürígia, nján buri wéyu le luwéyuríbei Búngiu lun lasálbaruniña gürígia.

³ Áfaaguatiwa lun úaragua lan wagáburi lúma wapúrichijan, lueí jamúga jeréderúniwa gürígia lueí jagáambuníwa. Mabúseerúntiwa jamúga wanúgün minébesi lun luwádigimari Búngiu láu wagáburi, ⁴ busénrügütíwa warúfuduni lídan sun cátei luágú esériwidutiña lan lun Búngiu wagía, láu luweírin wagúraasun lun wawánduni asúfuriruni, mégei, lúma lénreengúngua. ⁵ Beíjamaadiwa, dáüjamáwa, ínchajoúatiña gürígia lun jeíbaajaníwa, jéreti wawádigimari lun Búngiu darí lun wasándirun oúnwenbun lubúcha uágu. Reídejadiwa marúmugunga, áfaaga wagía ilámaü. ⁶ Arúfuda wamúti gíne luágú esériwidutiña lan lun Búngiu wagía láu larúman wabágari, láu lisúbudin lináriün Búngiu woun, láu wagúraasun lúma wareíni, láu warúfuduni lubáfu Sífiri Sándu le wádaanbei, láu wínsiñejabu le tímatimaati, ⁷ láu wáni

ugánu le lánina inárüni, lúma láu lubáfu Búngiu wádan. Yúsu wamúti lárumatena lubuídun ibágari, dándu lun woúdin jabároun wáganiñu quei lun waráramuniña dan le jayábin wabároun. ⁸Níjein dan ibijatiwa inébesei, níjein dan anábawaguatiwa. Níjein dan adímurejoúati buídu wawágu, níjein dan adímurejoúati wuríbati. Níjein dan, oúsera jamútiwa quei yéetiña, níjein dan quei wügúriña ja arínagutiña inárüni. ⁹Níjein dan, oúsera jamútiwa quei ibidiñewatiña, níjein dan quei subúdiwatiña buídu, níjein dan, agúrabañu wáña lan woúnwen, awánjagua wínwanlu, ígirati Búngiu lun wasúfurirun, lun wafúnrendeirun lídaangiñe, ¹⁰moúnwentiwa lídaangiñe asúfuriruni ligía. Láu sun níjein lan cátei lun lírudaguagüdüníwa, níjein gíñe ugúndani límagiñe Búngiu tídan wanígi. Láu sun gudéme wamá segúin uboú, arínagatiwa joun gürígia luágu irísini inárümiti le gayáraabei jadáriruni lídan Jesucristu, láu sun úa lan ni cáta wáma segúin jarítagun lánigu uboú, ibíja wamúti sun cátei lídaangiñe Crístu.

¹¹Wadújeñu Coríntona, adímurejaadina jun láu furáangu, dará náaru nanígi jun le gumúti, le luweírin jínsiñe nun. ¹²Masáansiragúnti wínsiñejabu jun, láu sun afíñetina luágu sáansigua lan jínsiñejabu woun. ¹³Ayúmuraguatina jun quei layúmuragun ában úguchili joun lirájüñü lun jínsiñejabu jumá woun le gumúti, queísi wínsiñejabu jun.

Aganoúati Búngiu wádan

¹⁴Magámarida jumá gürígia ja mafíñetiña luágu Crístu, lugúndun janúgüba ában ibágari le múaraanti. Mamádaguati ísuruni lúma wuríbani, siñáti gíñe gamádagua lan larúgounga lúma lubúriga. ¹⁵Siñáti níjein lan úarani lídan Crístu lúma Máfia, siñáti gíñe lúaradun ában afíñeti luágu Crístu lúma ában le mafíñeti. ¹⁶Siñáti gadúnama jamá sándu tídan lúban Búngiu, áni lúban Búngiu le wínwanbei wagía, quei laríñagun Búngiu guánarügü.

Naganoúba jagánagua, eíbuga áume jagánagua,
áuba Jabúngiute, jagíame nánigu.

¹⁷Ligía gíñe laríñagunbei Wabúreme Búngiu.

Furíjuma jagánaguagiñe ja mafíñebaña nuágu, díse jumá javeí, líña Jabúreme.

Mádaragua jumá júngua lídoun le wíyebei.
Ábame nerésibirunün,

¹⁸ábame ában nan úguchili jun,
jugúyame nirájüñü, líña laríñagun Jabúreme, le Súnti Gabáfu.

7 ¹Itara líña lubeíti, nidújeñu jínsiñetiña nun, niján buri dimúrei le líchugubei Búngiu woun. Ligía lúnti lubeí wachíbuni sun luwúyeri iwíyen i wawáriua, dándu lueí wágubu quei tueí wawáni. Áluaja wamá lun jarúma lan wémeri le gumúti lúma Búngiu, ladúga luweírin inébesei le wawágubei lun Búngiu.

Lasáansiragun jagáburi Coríntona

² ¡Rújuma ában ubáraü woun tídan janígi! Madúgüngidiwa dáñu lun ni ában, maríbadagüdün wagía ni ában, mayéedagun. ³ Máma naríñaguñein le lun níchugun jidúnrun, lugúndun queí buga naríñaguni jun, tídaañadün nanígi, lídaañadiwa ában ínsiñejabúni le mébejati, lídan yebe ibágari o lídan yebe oúweni. ⁴ Weíriti nañínen lúma nugúndan jáu, labádinagua sun le nasúfurirubei, sandítina dígüdaguaü, áni buin níña gíne láu ugúndani, jueígiñe.

⁵ Lúmaginé meja wachúlürün Macedónioun, meméraagúngidiwa, darírugütiwa lénreengúnga lídan sun fulásu geyégua wáu, geyéguati wuríbu wáu, weíriti wadíjeridun juágu. ⁶ Áanjeinti Búngiu, le íchugubei gurásu joun ja magúraasunbaña, ába líchugun gurásu woun láu lachúlürün Títo, ⁷ áni mámarügü láu lachúlürün, lugúndun gíne gagúraasun lan juágu. Aríñagati woun luágu luweírin jabúseerun jarfjiniwa, abájüdagua ligía woun luágu íruni le juágubei luágu le asúseredubei lúma luágu luweírin jabúseerun lun joúdin láu neréruntjun. Ábatima nagúndaarun láu líra.

⁸ Láu sun jírugua jumá tadúga gárada to nabúrijaboun jun, maságürijaantina luágu, guetó. Aságürijatiná meja furúmiñe láu nasúbudiruni luágu jírugua jumá tadúga gárada tugúya luágu murúsun dan. ⁹ Guetó gúndaatina, máma ladúga jírudagun, ladúga sáansiguagüda láni írudaguni ligía jigáburi. Áfaga jumúti íruni ligía lídan ában igáburi le áubei lagúndaara Búngiu, ítara lína lubeíti madúgüntiwa ni murúsun dáñu jun. ¹⁰ Lugúndun dan le wíchugun úma lun Búngiu lun layúsuruni íruni le wawágubei ladúga luríban wagáburi lun lasáansiraguni wagáburi, barú lumútiwa lídoun asálbaruni le magúmuchaditi, maríbaanti íruni ligía woun. Árjein wanúiga íruni ligía queísi janíñüni lirajíñü uboú, magáragungu wagía lun Búngiu, lanúgübadiwa lídoun féridi lun sun dan. ¹¹ Awánda jumúti íruni queísi labúseeruni Búngiu, áni jaríja jumeíti le asúseredubei guetó lídaangiñe jawánduni íruni ligía! Tadúga gárada tugúya, ába jatátirun asáminara buídu cába lan jadúga láu wügürü le affigounjabei jagánagua. Arúfuda jumúti luágu magúndan jumá láu figoú le ladúgubei, áni gáñitün luágu busíganu le líchugubei jun, janúfudetün hueí jamuga jabeichúniwa lueígiñe. Ába jabúseerun jaríjinina lun nasúbudiruni jínsiñejabu nun. Weíriti jabúseerun lun jadúgünü le richábei, lun jabeichuni le adúgübalin figoú, adúga jumáali sun le lúnbei jadúgünü lun jaráanseruni cátei le. Madúnrunjadün guetó. ¹² Dan lubeíti le nabúrijanbarun meja gárada tugúra jun, mámadügya jamúga ladúga nasáminaruña lan sarágu luágu gürígia le adúgübalin wuríbani, ni luágu le asúfurirubalin lueígiñe, nabúrijanbarun lun geféen júma ligíbugiñe Búngiu luágu luweírin jínsiñejabu woun. ¹³ Ligía ragúguadiwa lubeí woúngua.

Lánwoun sun gurásu le barú wamálibei juágu, oúnwenbun wagúndan láu waríjini luágu gúnda lan Títo, íderagua jumáali sun jugúya lun

lasándirun darángilaü. ¹⁴ Adímurejatina bugája buíti juágu lun Títo, áni gúnfuli jumúti nerérun juágu. Quei sun lan le aríñaga wamáalibei jun, inárüni, ítara líña gíñe inárüni lan le waríñagubei lun Títo, luágu gunda wamá jáu. ¹⁵ Áni weíritimaati jínsiñe lun dan le larítagun luágu jadügüni sun jugúya le lamúriajabeí júma, lúma luágu jerésibiruni láu ában inébesei lúma idíjeri lueí jamúga jemégeiruba lan lídan jagúnlirun láu lerérun. ¹⁶ Gúndaatina láu gayára lan nafíñerun juágu le gumúti.

Wíchugun joun gudémetiña

8 ¹Guetó, nidíjeňu, buséntina nabájüdagun jun luágu lareíni Búngiu joun tílana sun ligílisi buri to loúbawaguboun Macedónia. ²Láu sun ában lan oúnwenbun oúchawaguni lun jafíñen lénreengúnga le jadárirubei, gúndaatiña buídu, áni láu sun gudéme jamá, rújaña lídan jíderawagún ja gudémebaña Jerusalén camá jamuga rísitiña. ³Geféentina luágu rújamaali lan sun le jayáraabei láu sun tarúman janígi, ru jagía sügú láu lé yebe jayáraabei. ⁴Ayúmuraguatiña sarágu woun lun wígiruniña lun jíchuguni jafáran lídan jíderawagúnwi idújeňu lueígiñe Jesucristu. ⁵Adúgatiña sügú láu lé yebe wagúrabubei jadügün, furúmiñe, ába jederegeragun joúngua le gumúti lun Wabúreme Jesucristu, lárigiñe ába jederegeragun joúngua woun, queísi lugúndan Búngiu. ⁶Weíriti jabúseerun jíchugun, darí lun wayúmuragun lun Títo lun lagíribudun júmoun lun gayáraabei lan lagúmuchaguagüdüni labúdajoún seínsu lé meja lagúmeserubei jídan. ⁷Jugúa ubáraübei lídan sun cátei—lídan jafíñen, lídan jisúbudin luágu Lerérun Búngiu líma jubáfu lun jarúfudajani furáangu joun ámu, lídan jabúseerun jesériwidun lun Crístu, lúma lídan ínsiñejabuni woun—lúnti lubeíti gíñe ubáraüi jumá lídan ídejani le.

⁸Máma naríñaguñein le jun quei ában gumádi, busénrügütina jasúbudiruni jabúseeruni ja jíbiri jídejan, lun gayáraabei lan gíñe jarúfuduni jínsiñejabu láu jíchugun táu sun janígi quei jagía. ⁹Jarítagua jumá luágu lareíni Wabúreme Jesucristu woun. rísiti bugája dan le siélu lan, ába lagúdemedun láu liábin uboúagun ladüga línsiñejabu woun, lun gayáraabei lan wayábin lun warísidun lídaangiñe lugúdeme.

¹⁰Luágu jáni fuleísei naríñagei narítagun jun luágu cátei le. Gumésetün buídu lídan irúmu le ásügürüübei, mámarügü láu jatáritun abúdaja seínsu joun, adúga jumúti gíñe táu sun janígi. ¹¹Guetó lubeíti, ítara méme jumá darí jagúmuchuni abúdajani luágu, láu méme ugúndani lé meja juágubei lúmagiñe furúmiñeti, íchigeina segúñ le júmati. ¹²Lugúndun áanjein íchiga ában gürígia sun le liyáraati segúñ le lúmabei, láu sun lugúndan, gúndaati Búngiu láu, áni resíbi lumúti le líchugubei gürígia ligía, mamúriajan lumúti Búngiu le úati jáma gürígia.

¹³Máma lun jáfagun mégei ladüga jíderagun ámu, ¹⁴le busénwabei, lun ñi lan úarani jídan. Guetó, níjein júma lun jabuínchagüdüni le

jemégeirubei ámu, lídaanme ámu dan, njéinbei jáma lun jabuínchagüduni le jemégeirubei. Ítara lúba ni lan úarani,¹⁵ quei taríñagun Lererun Búngiu. “Le gíbebei úma, mígiragunti lúma, le míbebei úma, memégeirunti lun.”

Títo jáma líbirigu

¹⁶ Teínqui numúti Búngiu luágú líchuguni ayúmajani méme le líchugubei nídoun tídoun lanígi Títo lun líderaguniün. ¹⁷ Gúndaati Títo lúnya lídin aríjaün quei namúria jani lúma, áni affínetina luágú weíri lan labúseerun lúnya laríjinün darí jamúga lun lídin láu láni lúngua maríñagunga áu ni cáta lun.

¹⁸ Úara lúma Títo, woúnajaña ában idújei le uágubei buídu lan jadímurejan títana sun ligílisi, luágú lubuídun luwádigimari lun labúruchagun ugánu luágú Wasálbaragüle. ¹⁹ Áni mámarügü líra, anúadaja jamúti gíne títana buri ligílisi idújei ligía lun ladügün weíyaasu wáma lun líderagun lídan loúndarún seínsu le. Wadúgüñein wadágimanu le, le lánina ídejani, lun wíchugun ugúndani lun Búngiu, lun gíne warúfuduni luágú busén jamá affínetiña lun jíderaguniña jadújeňu ja gudémebaña. ²⁰ Waráanseruñein sun cátei lébei lun míchugun wamá lúgaaru lun ladímurejoún wuríba wawágú lueígiñe loúndarun seínsu le wadúgübei. ²¹ Wáfaaguña lun wadúgüni sun cátei láu arúmani, mámarügü ligíbugiñe Wabúreme, jagíbugiñe gíne gürfia.

²² Woúnajaña gíne ábanya jádaangiñe wadújeňu lúma Títo lúma le ában. Wügüri le, arúfuda láalibei luweírin labúseerun lesériwidun lun Crístu woun lídan sarágu luwúyeri, guetótima láu oúnwenbun afíñeni le luágubei luágú jíchuguba lan sarágu seínsu láu sun jugúndan. ²³ Le álügüdajati libügürü Títo, aríñaga jumá lun luágú noúba lan, luágú luwádigimariña lan núma lun wesériwidun jun. Ánjaña álügüdaja jabúgürü biáma idújeňu lueígiñe Jesucristo ja lúmabaña, jaríñagame joun luágú joúnanan lan títana ligílisi buri, luágú jiñúragüdúñein lan líri Crístu láu lubuídun jagáburi. ²⁴ Ítara lína lubetí, resíbi jumáña láu ában ínsiñeni le tímatimaati lun gayáraabei lan jaríjini wügüriña jagía luágú inárüni lan lubuídun werérun juágu, áni lun gíne jasúbudirun sun jíbiri títana buri ligílisi luágú ínsiñejabuni le juágubei jádaangiñe wügüriña jagía.

Loúndarún seínsu joun idújeňu ja gudémebaña

9 ¹ Luágú loúndarún seínsu joun idújeňu lídan afíñeni, memégeirunwati lun nabúrijan jun, ² lugúndun subúdi náali lubuídun jugúndan lun jídejan. Súnwandan naríñagun joun loúbawaguna Macedonia láu ugúndani luágú juguya lan Acáyana aráanseňu jína lan lun jídejan lúmagiñe lídan irúmu le sügújalibei, áni jíbe-ágei Macedóniana ragújaña gíne díugüdaguaü láu jagáambun luágú luweírin jáfaagun luágú ídejani le. ³ Láu sun líra, noúnajaña idújeňu jun nubáragiñe lun jaráanseruni luáguti labúdajoún

seínsu, lun mámabei lan iyéeni, buíti le naríñagubei juágu libúgürü cáteli le, lun abúdajoúali lan sun seínsu lubáragiñe nachúlürün jumóun,⁴ nüdündügi jañeín jádaangiñe Macedóniana núma, jadáriraünme maráanserunga.

Líchuguña jamúga líra busíganu woun, júntima, lárigiñe rúwamaali lan sarágu wafíñen juágu.⁵ Ligía narítagunbei namúriajan jáma idújeñu ja lun joúdin bisídaün nubáragiñe, lun gíñe jíderagunün abuíñchagüdei seínsu le uágubei jaríñaga joúndarun. Ítara, aráanseñu lúba seínsu le joúndarubei lun jarúfuduni jareíni, máma quei ában cáteli le lúnti wafósurunün luágú.

⁶ Jarítagua jumá luágú cáteli le. Le loúguati lábunagun, loúguabeí gíñe lalúbajan, le gíbeti lábunagun, gíbebei gíñe lalúbajan.⁷ Cáda ában jídaangiñe, lúnti líchugun queísi ligáburi larítagun, máma láu magúndani ni ladúga aríñawagúa lan jun lun jíchugun, lugúndun jínsiñejabuti Búngiu lun le íchugubei láu ugúndani.⁸ Gayáraati líchugun Búngiu sun luwúyeri abíniruni jun gíbe, lun ñi lan le jabúseerubei júma súnwandan lun jabágaridun, ñi ligíame gíñe sarágu júma lun jídejan.⁹ Taríñajare Lerérung Búngiu luágú gürígia le íchugubei sarágu.

Rújali sarágu joun gudémetiña,

áni reídeiti cáteli buíti le ladúgübei lun sun dan.

¹⁰ Búngiu, le íchugubalin flaü lun lábunún, ában lalúbajagüdún sarágu lidaangiñe lun gayára lan weígin buídu, líchuguba gíñe jun lun gayáraabei lan jedeweegan sarágu joun gudémetiña queísigubeirügi flaü le ábunúbei. Ábame laweíridagüduni Búngiu murúsun fuleísei le jadúgübei joun, daríme lun jabíjin oúnwenbun abíniruni lúmagiñe Búngiu queísi ában oúnwenbun alúbajani.¹¹ Jugúya, jibíjuba sarágu súnwandan lun gayáraabei lan jíchugun sarágu, áni dánme le jerésibiruni wadújeñu seínsu le lúnbeti joúnajani joun wáma, weíribei jateíngiruni Búngiu.¹² Lugúndun láu wíchuguni íderawaguni le joun wadújeñu, máma wíchiga rügúñein seínsu le jemégeirun joun, wadúgüña gíñe lun jíchugun sarágu eteíngiruni lun Búngiu láu líra.

¹³ Jíchuguba uweíriguni lun Búngiu lugúndun arúfuda lumúti ídejani le joun luágú adúiga jumáni le lubéíbei Crístu, jíchuguba gíñe uweíriguni lun Búngiu luágú íderawaguni le jíchugubei joun lúma joun súngubei.¹⁴ Ábame jayúmuragun lun Búngiu juágu láu sarágu insiñejabuni jun luágú luweírin lareíni Búngiu le larúfudubei jídaangiñe.¹⁵ ¡Teíñqui wáña lun Búngiu, luágú rújali lan ában oúnwenbun cáteli woun le siñá wabeí adárira dimúrei le buíduriügi ubuídun lun wadímurejan luágú! Cáteli ligía, Liraú.

Lubáfu Páblo queísi apóstolu

10

¹⁻² Aríñawagúati luágú gudémegu nan dan le júma nan, áanjein lan dan le díse nan jueí, derégüda lan noúserun júma. Áu Páblo, ayúmuraguatina jun láu ában únabuni lúma ában areíni líbe le larúfudubei Crístu, lun mafósurun jubádina lan lun narúfuduni nubáfu láu nafáyeigüdünün luágú wuríbatí le jadúgübei, dánme le nachúlürün

júmoun. Sáansi jumeí ligáburi jarítagun wawágu, jugúya le aríñagubei luágu lun lan waríjin cába lan waságara lídaangiñe wesériwidun lun Crístu. Ánjein madúgün jumá, aráansetina lun nagágibudagun júma.
 3 Inárüni luágu uboúaguna wamá láu sun jadébilin gürígia uboúaguna, máma queísi wügúriña lánina uboú le wawúribuja luágu wuríbani.
 4 Máma uboúaguna áruma to áuboun wawúribuja, larúmate Búngiu wayúsuruboun lun tagúnrinchagun érei. 5 Ítara lína lubeíti, láu lubáfu Búngiu güríngua wamúti sun arítaguni le múaraanbei lúma linárün Búngiu, lúma sun cátei le abúseerúbei leréderuni lasúbudirúniwa Búngiu. Sun gíne jasáminan gürígia uboúagu rúwamuti lábugiñoun lubáfu Crístu lun lúaraduba lan láu le lubeíbei. 6 Áni lárígíne jíchaagun júngua le gumúti lábugiñoun lagúmadijan Crístu, aráanseñu wáña lun wasúfuriragüduniña ja magáambadigiñabaña lun.

7 Barú jumuti cátei quei larijíniwa boúgudigiñe libiti. Aríñagatina jun luágu ánjein lan choúrugua lubeí ában gürígia lúngua luágu lánigu lan Crístu, lúnti gíne lasúbudiruni luágu ítara méme lína lan lánigu wamá gíne Crístu. 8 Fáguia jarítagun luágu néredun murúsun lueí le lubúdubu luágu nubáfu queísi láni Crístu apóstolu, úabei nibúsigari nan luágu líra, lugúndun Búngiu guánaruü rúlaali ubáfu le nun lun nawáanseragüdünün lídan cátei lánina Búngiu, máma lun nagúnrinchaguni jassínen, queísi jadúgüni arúfudajatiña jagánagua guetó. 9 Mabúseerúntina lun jarítagun luágu nálguaña lan nebélaagüdün anúfudei jídoun táo nigáradan. 10 Aríñagatiña náganiña luágu abúrúja nánun gárada queísi ában gürígia láuti sarágu ubáfu, áni derégüdatí nege nerérun jun tídán, dan le júma nan, débilitiná nege, áni mínsiñegu lán nege ligáburi nadímurejan. 11 Furúmieguarügü le aríñagubalin cátei le, lúnti gíne lasúbudiruni luágu ítara lan quei nubeí láu dimúrei díse jueí, ítara núba lan gíne dánme le júma nan.

12 Míchaaguntiwa woúngua jámoun ja adímurejabaña buídu jawoúgua, mítaraantiwi quei jagía. Jagía, adúgatiña ában libídiouniga áu láu jamísuraagun joúngua láu guánartügü jamísuraagüle lúma láu jíchaagun joíngua jámagua. 13 Wagía, mapántajaanbadiwa luágu wawádigimaridun lun Búngiu lídan ában fulásu le níflumuti míchugun lan Búngiu úima woun lun wesériwidun lun ñi, queísi jadúgüni arúfudajatiña jagánagua guetó. Búngiu arúfudubalin lébeja fulásu le lúnbei wawádigimariní lun, áni ligía ánjarubei lun wachúlürün júmoun ubúrugun Corínto. 14 Ligía mídin wabeí sügü láu le labúseerubei Búngiu wadúga lídan le wáfaagun lun wíderagunün, ladúga wagía anúgúbalin ugánu luáguti Crístu jun furúmiñe. 15 Mapántajaantiwa láu wadágimanu le jadúgübei ámu, camá jamuga wadúga. Agúrabarügütiwa lun quei lan lagánwoundun jassínen, gayáraabei lan wawádigimaritima jagánagua, súnwandan quei lugúndan Búngiu. 16 Lárígíñeme, jarítaguatiwa wadíseduntima lun wapúrichijani ugánu lánina asálbaruni lídan buri fulásu le díseti jueí, le ní lumuti magáambungiña lan luágu Crístu, lueí wapántajan luágu wadágimanu le jadúgübei ámu, camá jamuga wadúga.

¹⁷Le busénti ladímu'rejan luágu uweíriguni, ladímu'reja luágu luweírigun Crístu, máma luágu luweírigun guánarü. ¹⁸Lugúndun gürígia le buídubei, máma le adímurejabei buídu luoúgua, le uágubei buídu lan ladímu'rejan Wabúreme Crístu, ligía buídubei.

Páblo jáma yéetiña ja aríñagubaña luágu apóstolugu jamá

11 ¹Buséntina jamúga lun jawánduni libídouniga náu murúsun! Awánta jumá, ²lugúndun eméendütina jáu láu ában eméendiuni le límagiñeti Crístu, lueí jamuga jígiruni Crístu. Áu asúbudiragüdübalin Crístu jun, ába júaradun líma, áni le nabúseeríbei, lun gayáraabei lan nedréregerunün lun quei ában irájü jarúmatu to amárieidutu líma ábanrügi wügúri. ³Ítara quei layeedunun Máfia Éva, janúfudetina lueí gíñe jígraguagüdüün júngua lun jyeedún lídan jarítagun, lueí jesériwidun lúnrügi Crístu táo sun tarúman janígi. ⁴Nariñagubalin le, ladúga resíbi jumáaña ja níübintiña adímureja iyéeni jun luágu Crístu, áni bulíeiguatün lueí cátei inártüiniti le warúfudajabei jun. Resíbitün gíñe ában espíritu láu ugúndani ámu lueí Sífiri Sándu le resíbi jumáalibei láu warúfudajan jun, resíbitün gíñe ában ugánu lánina asálbaruni jámagiñie le ámu lueí ugánu lánina asálbaruni le agáamba jumáalibei wámagiñie. ⁵¡Afíinetina luágu múnabun nan súggú jáu súper-apóstolugu ja jafálarubaña! ⁶Fágua ibídiouguati láu ligáburi nadímu'rejan, mabídiounigati láu nisúbudin, áni arúfuda wamáali le jun súnwandan lídan sun le adúga wamálibei.

⁷¿Ódi wuríbati nadúga napúrichijani ugánu lánina asálbaruni jun magúburajanga áu ni cáta, únabudaguagüda núngua ítara lun niñúragunün lídaangiñie binádu jígáburi? ⁸Barútina seínsu jámagiñe tilana ámu buri ligílisi láu nerésibiruni le jafáyeirubei nun, lun nayúsuruni eséri wida jun magúburajanga naün. ⁹Áni dan lé meja níjein lan nemégeirun dan le júma nubeí, merédetina quei ijúriügi lun ni ában, idújeñu ja níübintiña Macedóniagiñie, jagía íchugubalin le nemégeirubei nun. Ítara lína náfaagun lun mámabadina lan ijúriügi jun lídan ni cáta, áni ítara méme lúba nadúga. ¹⁰Ítara quei choíru náni luágu subúdi náni linárün Crístu, ítara lína gíñe nasúbudiruni luágu manígübadina lan seínsu límagiñie ni ában lídan sun Acáya, lueí jamuga lagídarúniwa lóbuna ugúndani le nuágubei, lun gayára lan nesériwidun jun magúburajanga. ¹¹¿Cásan uágu nadímu'reja ítara? ¿Ladúga funásan jimísiñie nun? Subúditi luweírin jínsiñie nun lun Búngiu.

¹²Nadúga mémebei le nadúgübei lun míchugun nan lúgaaru joun arúfudajatiña jagía ja áluajabaña lun gayáraabei lan jaríñagun luágu ítara méme líña lan jesériwidun jun queísi wagía. ¹³Máma Crístu oúnajabaliña yéetiña jagía jagánaguoún láu sun jafámurun camá lánigu Crístu apóstolu jagía. ¹⁴Áni máma cátei terénchati le, lugúndun Máfia guánarügi arúfudaguati língua quei ánjeli le íchugubalin larúgounga, ¹⁵ligía giñéti jafámurubei ja esériwidubaña lun queísi gürígia ja adúgütíña buíti. Wel, lachúlürüba wéyu lun jerésibiruni le jadúnabe luágu wuríbani le jadúgübei.

Lasúfurirun Pablo luágu lesériwidun lun Crístu queísi apóstolu

¹⁶Naríñaguñaya jun. Úa la ni ában arítaguti luágu ladúga lan lúlu lan náu nadímurejanbei jun ítara, ánjein jarítagua jubálin ítara, ígira jumána lun nadímurejan jun quei ában lúlu tátu, lun gíñe gayára lan napántajan murúsun. ¹⁷Dan le nadímurejan butí nuoúgua, madímurejaantina láu ában únabuni quei ligáburi ladímurejan Crístu, nadímurejan quei jadímurejan ibídiouguatiña áu. ¹⁸Queísi japántajan arúfudajatiña jagánagua láu buri cátei le lánina uboú le, napántajaba gíñe. ¹⁹¡Quei lanárimbebi lichú jáu, awánda jumútiña lúlu tátu láu ugúndani! ²⁰Lugúndun awánda jumútiña ja afósurubalün lun jesériwidun joun, jáma gíñe ja aságårubalin le júmati, ja anúgübalün jánime, ja oúserubalün quei ni cáta, ja agáyuajabaña jígíbuagun. ²¹Láu sun nibúsigari nan lun naríñaguni, ¡weíriti buga wedébilin lun wadúgüni cátei líra!

Ánjeinti le uágubei gayára lan janáangun joúngua, gayáraati gíñe nanáangun núnqua luágu (nadímurejaña méme queísi ában lúlu tátu). ²²¿Jarásan Hebreóna jagía? Áu sun. ¿Linásiñuna Israél jagía? Áu sun. ¿Linébaanfaangu Abrahám jagía? Linébaanfan gíñe áu. ²³¿Esériwidutiña lun Crístu jagía? Sügúntimaatina jáu láu sun nadímurejaña lan queísi ában lúlu tátu dan le naríñaguni. Ñadágimeinjaaadina sügú jáu, beíwaadina sügú jáu, dáüwaadina sügú jáu, sarágujali weíyaasu yaráfa nan lun noúnen. ²⁴Seíngüjali weíyaasu jabeíchunina juríu láu darándi-néfu beíti. ²⁵Úriwa weíyaasu jíchaagun Rómana wéwe nuágu, ában weíyaasu jachúragun juríu díbü nuágu. Úriwa weíyaasu tabúluchun ugúnein to ídaanboun náfayaja náu, ában weíyaasu sügúntina ában áriebu lúma ában wéyu anágü baránaja lárígiñe tabúluchun ugúnein náu. ²⁶Aweíyasujaadina sarágu luágu luwádigimari Wabúreme, áni luágu buri weíyaasu ligía daríguadina núnqua lídan pelíguru dúnarugu, jádan jíwerutiña, jádan nupaísanu, lúma jádan teréncha. Daríguadina núnqua lídan pelíguru ubúrugu, áraabu, lúma baránaja, lúma lídan pelíguru jádan gürígia aríñagutíña luágu idújeňu jamá lueígiñe Jesucristu, le jayéeni. ²⁷Deréti nuwádigimaridun láu sarágu lénreengúnga, reídejjadina marúmugunga sarágu weíyaasu, súfurijadina ilámaü lúma mágürabu, ayúnaraadina gíbe, súfurijadina lidíliga lúma tiloúgu anáanguni.

²⁸Boúgudi lueí buri cátei le lúma buri ámu cátei, ságü wéyu nasándiruni lijürü nidíjeri jawágu tílana sun ligílisi. ²⁹Ánjein débili lubeí ában gürígia, sandítina camá jamuga áu débilibe. Ánjein áburuja ában gürígia lídoun figoú, weíriti nigárigu luágu. ³⁰Ánjein lúnti lubeí napántajan lun gayáraabei lan jerésibirunina queísi apóstolu, napántajaba láu buri cátei le, le arúfudubalin nidébilin. ³¹Búngiu, le Lubúngiute áni Lúguchi Wabúreme Jesucristu, le únbei lúnti lan líchugúniwa uweíriguni lun sun dan, subúdi lumúti luágu ináruni lan naríñagubei. ³²Dán mejá le ubúrugu nubeí Damásco, ába líchugun gumádimati le esériwidubei lun urúei Arétas

oúnigirutiña luágu buri lubéneri fulásu ligía lun janúgünina adáüra. ³³Ába jaráriragüdünina numádagu lídan ában faníñe lídaangiñe ában funédere láni lubárierun ubúrugu, ítara líña neséfurun jájaburugugiñe náganiñu.

Labájüdagun Páblo luágu buri cátei le larúfudubei Jesucristu lun

12 ¹Magáneirunti gürígia ni cáta láu ladímurejan buídu luoúgu.

Láu sun líra, nabájüdagua jun guetó luágu buri cátei lé meja larúfudubei Jesús nun. ²Catoúrusu irúmu guetó lueígiñe nanügúniwa lídoun lürüwan siélu, áu le afíñebei luágu Crístu. Ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí núgubu nídin, lúmoun máma lan láu, Búngiu asúbudirubalin. ³Subúdi numúti luágu barúwa nan lídoun lürüwan siélu, le méme gíribeí paraíso, ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí núgubu o máma lan láu sun núgubu, Búngiu rügúñein asúbudirei. ⁴Ní siélu, arúfudati Búngiu cátei nun lé buri uágubei siñá lan nadímurejan ni ca un ladúga arámudaguati buri cátei ligía lueí jasúbudin gürígia. ⁵Gayáraati jamúga napántajan luágu naríjini buri cátei líra, láu sun líra, siñáti napántajan nuoúgua, nadímurejanrügü luágu luweírin mabáfu nan nurúmawagua. ⁶Láu sun ánjana lan jamúga busén nadímurejan buídu nuoúgua, máma jamúga libídioniga áu líra, lugúndun inárüni lan jamúga le naríñagubei luágu le asúseredubei nun. Madúgüün nubeí lun úa lan ni ában anúgütina weíri sügú láu laríjinina o sügú lan láu le lagámbubei naríñagun.

⁷Buídu burítí bugája cátei lé buri larúfudubei Búngiu nun siélu darí jamúga lun gayára lan napántajan luágu. Lun mámabei lan líba, ába líchugun ában sándi nuágu camá jamuga ában jíyu charíñu nuágu, liábin quei ában lumégen Máfia lun lasúfuriragüdünina. ⁸Ürüwaali weíyaasu namúriaian líma Nabúreme Crístu lun lagídaruni sándi ligía nueí, ⁹laríñaga Nabúreme nun. “Anájein búma láu nínsiñejabu, áni buídurügüti líra lun bawánduni sun asúfuriruni, buítimaati larijín nubáfu jawágu gürígia dan le débili jamá.” Gúndaatina lubeíti láu nidébilin, lun larúfuduni Crístu lubáfu nuágu. ¹⁰Ligía nagúndaarúnbei láu débili, anabúni, mégei, eíbaajoúni, líma buri lénreengúnga le nasúfurirubei luágu nesériwidun lun Crístu, lugúndun dántima le débili nan, weíritimaabei nasándiruni lubáfu Crístu nuágu.

Lidíjeri Páblo jawágu títana ligílisi Coríntona

¹¹Ábanjadina lúlü táu láu nadímurejan buíti nuoúgua, áni jugúya adúgagüdúbalin nun, lugúndun jugúya yebe línbei jadímurejan buídu nuágu, máma áu. Múnabuntina sügú jáu súper-apóstolugu ja jafálarubaña, láu sun ni cáta nan. ¹²Lídan wadágimanu le nadügübei láu sarágu gurásu jagánagua, arúfudúati láu seíni líma miláguru weíriti le nadügübei luágu ában lan apóstolu tímatimaati áu. ¹³Moúserun numútün únabu javeí títana tibiri ligílisi, ánjein gubeírugü láu lubeí meréde nan quei ában ijúrugü jun. ¡Ferúduna jumána luágu líra!

¹⁴Guetó aráanseedina lun nídin bisídaün lúrúwan weíyaasu, áni mámabadina ában ijúrügu jun. Máma náluguñein le júmabei, jugúya nálugubei lun jederegeragun júngua le gumúti lun Crístu. Ítara jína nun queísi isáanigu, áni agúbürigu lúnbaña joúndarun seínsu jabá jasáanigu, máma isáanigu jabá agúbürigu. ¹⁵Nagástarubei le númabei láu ugúndani juágú, daríme lun níchaagun núngua le gumúti luágu jufúleisein lun gayáraabei lan jeíbugun buídu lúma Crístu, láu sun genége láni luágu dántima lan le jínsiñe jumá nun, mínsiñetimaatina jun.

¹⁶Añájein, láu sun subúdi jamáni luágu meréde nan quei ában ijúrügu jun, aríñagatiña luágu barú nan seínsu júmagiñe lídan ámu luwíyeri láu ibíbuni. ¹⁷¿Ayeeda numútün funági láu ában jádaangiñe gúrigia ja noúnajabaña jun lun lanúgumi seínsu júmagiñe nubá? ¹⁸Amúriajatina lúma Títo lun lídin bisídaün, oúnaja áu ában idújei lúma. ¿Yéegua lumútün funági Títo? ¿Ma ában láu woúserun wagía biángubei, áni ában méme Sífiri Sándu abúgurubalíwa?

¹⁹Fágua jarítaguatün luágu wesáfuraguña lan woúngua jígíbugiñe, máma líña. Lubáragiñe líra, wadímurejaña ligíbugiñe Búngiu queísi lánigu Crístu. Sun le aríñaga wamálalbei, waríñaguñein lúnrügü jawáanserun lídan jeíbugun lúma Búngiu, nidíjeñu jínsiñetiña nun. ²⁰Nidíjeritina lueí dan lánme nídin aríjaün, fágua madárirun nubádüin agáburida queísi nabúseerun jamúga nadáriruniün, ábame magúndaanbadün lan láu ébechuni le lúnbeyi níchuguni juágú. Nidíjeritina lueí nadáriruniün ageíndagua, láu gimúgaü, lúma igáni tídan janígi, láu jáfaagun lun jawáanserun láu júnabudagüdüniniña jidújeñu lueígiñe Jesucristo, láu marásualugu, agúseragüdüña jidújeñu, láu pántaü, lúma lídan chagáguau. ²¹Nidíjeritina lueí lídan lánme nídinya bisídaün, lanúgagüdünina Nubúngiute busíganu jáu, lueí gíne nayájun jawágú sarágu jídaangiñe ja affígounjañabaña lúmagiñe bináru áni mígirun jamágili iwíyei, salúfuri, lúma buri ámu luwíyeri wuríbani.

Ewérídijani lúma lagúmujoún buri mábugaü

13 ¹Nijánme lúrúwan weíyaasu nídin bisídaün. Dánme le nachúlürün júmoun, lagúseragüdúwaba cáda ában le gadúnrunti ánjein añájein lubeí biáma o úrüwa geféentiña luágu lidúnrun. ²Luágu meja libíaman nuweíyasun júmoun, wéridi numútíña meja ja adáagubaña wuríbani lun jasáansiraguni jagáburi. Láu sun díse nan jueí guetó, naríñaguñaya joun sun ja asígirubaña adáagua wuríbani, luágu dánme lan nídin bisídaün lúrúwan weíyaasu, nasúfuriragüdúbaña lan láu ában érei weíriti. ³Naríñafudubeiti jun luágu adímureja lan Crístu nídaangiñe. Áni medébilinti Crístu lídan ligáburi loúseruniün, aríñafudarügü lumúti luweírin lubáfu jagánagua. ⁴Ináruni luágu jíljal lan luágu gurúwa queísi débiliti, ába labágardun láu lubáfu Búngiu. Débilitiwa gíne queísi ligía dán meja le laganoúnbei ya uboúagu, áni quei sará lan Crístu lidaangiñe oúweni láu sun lubáfu Búngiu luágu, wachílürüba júmoun láu sun lubáfu Búngiu wawágú ladúga lídaañadiwa lan ában lúma Crístu.

⁵Joúchagua jumá júngua lun jaríjini ánjein lánigu jubeí Crístu le tímatimaati, joúchagua jumá júngua, moúchугua jumána. ¿Ibídíñeti jun luágú níjein lan Crístu jídan ánjein afíñe jubeí le tímatimaati luágú? ⁶Agúrabatina jasúbudiruni luágú afíñe wamá luágú Crístu le tímatimaati, áni níjein lan agánawa wádan láu sun lubáfu, ⁷ladúga mabúseerun wamá warúfuduni wabáfu quei apóstolugu láu wasúfuriragüdünün luágú luríban jigáburi. Busénrugütiwa lun buídu lan jeíbugun líma Búngiu láu sun jamúga ígirúa wamá marúfudunga wabáfu quei apóstolugu. ⁸Dan rügúñein müaran lan lagáburidun gürígia líma linárün Búngiu, labúseerúa larúfudúniwa nubáfu queísi apóstolu lun nasúfuriragüdüní gürígia luágú lifígoun, dan le buídu lan joúdin líma Búngiu, mabúseerúnwati narúfuduni nubáfu láu abeíchuni. ⁹Gúndaatina lun naganoún quei mabáfuti ánjein buídu lubeí jigáburi, áni wayúmuraguamémeba lun jiábin lun jabuídurun le gumúti. ¹⁰Nabúrubañoun gárada to jun lubáragiñe nídin aríjaün, lun gayáraabei lan jasáansiruni jigáburi lubáragiñe nachúlürün júmoun, lun memégeirúniwa lan narúfuduni nubáfu juágú quei apóstolu láu nasúfuriragüdünün. Lugúndun rúlumuti Búngiu ubáfu nun queísi apóstolu lun nawáanseragüdünün lídan jeíbugun líma, máma lun neréderunün lueí.

¹¹Guetóti, nidújeňu, buídulá lídin jun. Áluga jumá lun jabuídurun le gumúti lídan jigáburi, ragújuma dígüüdaguaü, abágarida jumá lídan úarani líma darángilaü. Ítara líba júmabei lan Búngiu láu lidárangilan líma línsiñejabu. ¹²Chúguia jumá júngua lídan líri Wabúreme lun jarúfuduni luágú lídaañadiwa lan ában wámagua. ¹³Mábuga jáña sun wadújeňu lídan afíñeni jun.

¹⁴Resíbi jumeí labíniragüle Jesúsu, líma línsiñejabu Búngiu, sandí jumeíme Sífiri Sándu júmagua. Ítaralá.

LIGÁRADAN PÁBLO JOUN GALÁCIANA

Labűrügen Pablo joun tílana ligílisi buri to Galáciaboun

1 ¹Anája áu Páblo, le láni Jesucristu apóstolu. Máma gürígia anúadirubalina lun apóstolu nan, máma gíne gürígia oúnajabalina apúrichija luágu, Jesucristu guánarügü lúma Wáguchi Búngiu le ásaaragüdúbalin lídaangiñe oúweni, jagía oúnajabalina quei apóstolu. ²Áu jáma sun wadújeňu luefgiñe Jesucristu ja númabaña ya, wabürüjañoun gárada to jun, juguya le tílana sun ligílisi to Galáciaboun. ³Binílaün Wáguchi Búngiu lúma Wabúreme Jesucristu, ibíja jumá gíne darángilaü jámagiñe. ⁴Rúlumuti Jesúsu libágari wawágu lun lachibuni wafigoun, gayára lámuga wasálbarun lídaangiñe lubáfu wuríbani le lánina uboú le, queísi labúseeruni Búngiu. ⁵¡Uweíriguni lun Búngiu lun súnwandan! Ítaralá.

Ában rügűñein luwúyeri ligáburi wasálbarun

⁶ ¡Weíriti nanígi láu lufúresen jígiruni Búngiu le agúarubei jun lun lánigu jumá luágu le ladúgübei Crístu juágu, láu luweírin línsiñejabu! Furéseti jásáansiruni jaffíñerun afálara ámu arúfudajani lún nege jadáriruni jasálbarun lídaangiñe, ⁷iyéeni arúfudajani ligía. Chülújaña wügúriña jagánaguóún, ja buséntiña jañawurijani jarítagun lun jafálarun ában úma le maríchatí—ámu lueí jaffíñerunrügü luágu Jesucristu lun jasálbarun. ⁸Wel, furúmieguartügü gürígia le nübinbei adímureja jun luágu ámu luwúyeri asálbaruni lueí le arúfudaja wamáalibei jun, cáteiñein lan gürígia ligía, ¡reídeilá lábugiñe líñaragun Búngiu lun sun dan, áu yebe, ában yebe ánjeli siélugiñe! ⁹Aríñaga náali mejá áni naríñagayaali guetó. Ánjein nübin ában gürígia arúfudaja ámu luwúyeri ligáburi asálbaruni lídaangiñe figoú jun lueí le resíbi jumáalibei, ¡reídeilá lábugiñe líñaragun Búngiu!

¹⁰Dan le naríñaguni le, ¿náluguña neréderun buídu jagíbugiñe gürígia, ódi neréderun buídu ligíbugiñe Búngiu? ¿Buséntina funági neréderun buídu jagíbugiñe gürígia? Lun jamúga ligía lan nabúseerúbei, mámaadina jamúga ában esériwiduti lun Crístu.